

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

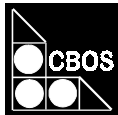
BS/76/2003

POINFORMOWANIE O INTEGRACJI Z UE I OCENA RZĄDOWEJ KAMPANII INFORMACYJNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

POINFORMOWANIE O INTEGRACJI Z UE I OCENA RZĄDOWEJ KAMPANII INFORMACYJNEJ

- ◆ Powoli rośnie zainteresowanie Polaków sprawami dotyczącymi integracji naszego kraju z Unią Europejską. W kwietniu 71% badanych przyznało, że interesuje się tą kwestią, w tym 18% zadeklarowało bardzo duże zainteresowanie.
- ◆ Zwiększaniu się zainteresowania problematyką integracji towarzyszy niewielka w ostatnim półroczu, ale systematyczna w ostatnich latach, poprawa poczucia poinformowania na ten temat. Osoby uważające się za dobrze poinformowane stanowią obecnie 12% ogółu Polaków, a średnio poinformowane - 45%. Nadal znaczny jest odsetek osób określających się jako słabo poinformowane (39%).
- ◆ Informacje o integracji docierają do coraz większej liczby osób. W ciągu miesiąca bezpośrednio poprzedzającego kwietniowy sondaż zetknęło się z nimi 75% ogółu ankietowanych. Większość z nich (73%) oglądała w tym czasie doniesienia na ten temat w telewizji, prawie połowa (48%) słyszała wiadomości w radiu i niemal tyle samo (46%) czytało o tym w prasie. Kontakt z broszurami informacyjnymi dotyczącymi tej kwestii miało już znacznie mniej osób (14%). W omawianym okresie tylko co dwudziesty Polak (5%) uczestniczył w spotkaniu lub szkoleniu poświęconym integracji.
- ◆ W ostatnim półroczu - od października ubiegłego roku - nieco pogorszyły się oceny rządowej kampanii informacyjnej. Wprawdzie znaczna grupa Polaków (43%) twierdzi, że kampania budzi zainteresowanie problematyką integracji, jednak tylko 28% ma poczucie, że odpowiada ona na najważniejsze pytania dotyczące członkostwa w Unii Europejskiej. W efekcie liczba osób przekonanych, że kampania rządowa skutecznie zachęca do poparcia integracji w referendum (39%), tylko nieznacznie przewyższa liczbę osób mających odmienną opinię (36%).

Dwa miesiące przed referendum akcesyjnym po raz kolejny badaliśmy poinformowanie Polaków na temat integracji naszego kraju z Unią Europejską i ich opinie o rządowej kampanii informacyjnej na ten temat¹.

ZAINTERESOWANIE PROBLEMATYKĄ INTEGRACJI

W ostatnich latach zainteresowanie Polaków przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej rośnie, choć bardzo powoli. W kwietniu 71% badanych, o 4 punkty więcej niż pół roku temu, zadeklarowało, że interesuje się sprawami integracji, w tym 18% przyznało, że kwestia ta bardzo ich interesuje.

Tabela 1

Czy interesuje się Pan(i) planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	VI 2000*	V 2001*	II 2002	VI 2002	X 2002	IV 2003
	w procentach					
Bardzo się interesuję	7	10	21	17	17	18
Trochę się interesuję	41	40	43	48	50	53
Niezbyt się interesuję	31	30	20	21	19	19
Zupełnie się nie interesuję	19	18	14	13	13	9
Trudno powiedzieć	2	2	1	1	1	1

*Dane Instytutu Spraw Publicznych. W badaniach ISP pytanie o zainteresowanie zadawano w brzmieniu: „Czy interesuje się Pan(i) sprawami integracji, przystąpienia Polski do Unii Europejskiej?”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (155) przeprowadzono w dniach 4-7 kwietnia 2003 roku na liczącej 1229 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Warto zauważyć, że zwiększenie zainteresowania planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej jest zbieżne z odnotowanym w ostatnich miesiącach wzrostem deklaracji udziału w referendum. Obecnie w głosowaniu w tej sprawie zamierza uczestniczyć 75% Polaków (w tym 64% na pewno); pół roku temu zamiar taki deklarowało 72% (57% na pewno).

Zainteresowanie integracją wynika z interesowania się polityką w ogóle. Z im większą uwagą badani śledzą wydarzenia polityczne, tym częściej deklarują zainteresowanie planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Spośród cech społeczno-demograficznych na zainteresowanie tą problematyką wpływa przede wszystkim wykształcenie. Im jest ono wyższe, tym większe deklarowane zainteresowanie integracją. Kwestią tą interesuje się 54% badanych z wykształceniem podstawowym, 66% - z zasadniczym zawodowym, 80% - ze średnim i 90% mających wyższe wykształcenie.

Duże zainteresowanie planowanym przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej charakteryzuje ponadto mieszkańców największych miast (86%), osoby stosunkowo lepiej sytuowane (84% w grupie osób o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 800 zł) oraz ludzi w przedziale wieku od 25 do 34 lat (81%).

Najrzadziej problematyka ta interesuje, jak wspomniano, osoby słabo wykształcone, a także stosunkowo gorzej sytuowane (60% w grupie osób o miesięcznych dochodach do 300 zł *per capita*) oraz ludzi starszych - powyżej 65 roku życia (55%). Rzadziej niż przeciętnie sprawa integracji budzi zainteresowanie mieszkańców wsi i miasteczek (po 64%).

W grupach społeczno-zawodowych najsilniej zainteresowani tą kwestią są przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (97%), a wśród biernych zawodowo - uczniowie i studenci (82%). Najslabiej zainteresowanie integracją wyrażają robotnicy wykwalifikowani (62%) i niewykwalifikowani (55%), emeryci (63%) oraz renciści (59%).

Przystąpienie Polski do Unii bardziej interesuje osoby o wyrobionych poglądach politycznych (szczególnie lewicowych - 83%, w nieco mniejszym stopniu prawicowych - 79% i centrowych - 74%) niż indyferentne politycznie (51%).

Problematyką członkostwa Polski w Unii Europejskiej bardziej zainteresowani są respondenci zamierzający poprzeć integrację w referendum (86%) niż ci, którzy chcą ją odrzucić (71%) lub jeszcze nie wiedzą, jak zagłosują (67%). Wśród osób deklarujących, że nie wezmą udziału w referendum bądź jeszcze się wahają, tylko dwie piąte (40%) interesuje się problematyką integracji.

POCZUCIE POINFORMOWANIA O INTEGRACJI

Zwiększaniu się zainteresowania problematyką integracji towarzyszy niewielka w ostatnim półroczu, ale systematyczna w ostatnich latach, poprawa poczucia poinformowania na ten temat. Od października ubiegłego roku nie zmieniła się liczba badanych określających stan swojego poinformowania w tej kwestii jako dobry (12%), nieco wzrósł natomiast odsetek osób oceniających go jako średni (z 42% do 45%). Mimo iż w ostatnim półroczu zmniejszyła się liczba respondentów słabo poinformowanych o integracji, nadal jest ona znaczna (39%).

Tabela 2

Czy czuje się Pan(i) dobrze poinformowany(a) na temat planowanej integracji Polski z Unią Europejską czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	II 1997	IX 1998	III 2001	VI 2001	II 2002	VI 2002	X 2002	IV 2003
	w procentach							
Czuję się dobrze poinformowany(a) na ten temat	7	12	7	8	8	8	12	12
Czuję się średnio poinformowany(a) na ten temat	27	34	35	36	38	39	42	45
Czuję się słabo poinformowany(a) na ten temat	62	50	55	52	52	50	44	39
Trudno powiedzieć	5	4	2	4	2	3	2	4

Poczucie poinformowania w tej sprawie wiąże się przede wszystkim z wykształceniem i, co za tym idzie, sytuacją materialną badanych. Im wyższe wykształcenie i wyższe dochody *per capita* w rodzinie, tym lepsze poinformowanie na ten temat. Do grupy dobrze lub średnio

poinformowanych o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej zalicza się tylko niewiele ponad dwie piąte badanych z wykształceniem podstawowym (42%) oraz o najniższych dochodach - nieprzekraczających miesięcznie 300 zł *per capita* (44%). Wśród osób z wykształceniem wyższym oraz wśród ankietowanych o relatywnie dużych dochodach - przekraczających miesięcznie 800 zł *per capita* w rodzinie - liczba poinformowanych dobrze lub średnio sięga trzech czwartych.

Opinie w tej kwestii różnicuje także wielkość miejsca zamieszkania. Najgorzej stan swojego poinformowania na ten temat oceniają mieszkańcy wsi (jako dobry lub średni określa go 45% z nich), najlepiej zaś mieszkańcy największych miast (co najmniej średnio poinformowanych jest 70% z nich). Warto podkreślić, że najbardziej krytyczni w ocenach swojego poinformowania w tej kwestii są rolnicy, a więc osoby należące do grup, którym wiedza o integracji jest szczególnie potrzebna. Żaden z ankietowanych rolników nie zadeklarował, że czuje się dobrze poinformowany na ten temat. Tylko 29% z nich zaliczyło się do średnio poinformowanych, natomiast aż dwie trzecie (66%) - do słabo poinformowanych.

Poczucie poinformowania o integracji wiąże się z zainteresowaniem tą problematyką. Im większe deklarowane zainteresowanie sprawami integracji, tym lepsza ocena poczucia poinformowania o nich. Generalnie osoby deklarujące zainteresowanie tą kwestią najczęściej czują się średnio poinformowane, natomiast respondenci niezainteresowani z reguły określają się jako słabo poinformowani. Jednak nawet wśród zainteresowanych integracją nie należą do rzadkości osoby, które stan swojego poinformowania na ten temat oceniają jako słaby. Poczucie słabego poinformowania o sprawach dotyczących przystąpienia do Unii Europejskiej ma co czwarta osoba bardzo zainteresowana integracją (24%) i co trzecia (32%) trochę zainteresowana. Obrazuje to wymownie skalę niezaspokojenia potrzeb informacyjnych Polaków.

Osoby mające wyrobioną opinię o integracji lepiej oceniają stan swojego poinformowania na ten temat niż ci, którzy jeszcze nie podjęli decyzji, jak głosować, bądź w ogóle nie zamierzają uczestniczyć w referendum. Ponadto zwolennicy integracji czują się wyraźnie lepiej poinformowani niż jej przeciwnicy.

Tabela 3

Stosunek do integracji	Czy czuje się Pan(i) dobrze poinformowany(a) na temat planowanej integracji Polski z Unią Europejską czy też nie?			
	Czuję się dobrze poinformowany(a) na ten temat	Czuję się średnio poinformowany(a) na ten temat	Czuję się słabo poinformowany(a) na ten temat	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Osoby zamierzające głosować za integracją	16	54	28	2
Osoby zamierzające głosować przeciw integracji	12	41	46	1
Osoby niezdecydowane, jak głosować	4	32	61	3
Osoby niezamierzające głosować	5	34	52	9

STYCZNOŚĆ Z INFORMACJAMI O INTEGRACJI

W ciągu miesiąca bezpośrednio poprzedzającego kwietniowy sondaż 75% ogółu ankietowanych zetknęło się z wiadomościami o integracji - o 3 punkty więcej niż pół roku wcześniej i o 6 punktów więcej w porównaniu z początkowym okresem prowadzonej przez rząd kampanii informacyjnej o Unii Europejskiej.

Tabela 4

Czy zetknął(ęła) się Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca z jakimiś informacjami dotyczącymi przystąpienia Polski do Unii Europejskiej?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	VI 2002	X 2002	IV 2003
	w procentach		
Tak	69	72	75
Nie	31	29	25

Obecnie Polacy częściej niż przed blisko rokiem deklarują styczność z informacjami dotyczącymi przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej podawanymi w mediach oraz zamieszczanymi w różnego rodzaju broszurach, ulotkach i informatorach poświęconych tej problematyce. W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie prawie trzy czwarte ankietowanych

widziało doniesienia o integracji w telewizji, prawie połowa słyszała wiadomości na ten temat w radiu i niemal tyle samo czytało o tym w prasie. Kontakt z broszurami informacyjnymi dotyczącymi tej kwestii miało już znacznie mniej osób (14%).

Niemal nie zmieniła się natomiast liczba badanych, którzy informacje na ten temat czerpali z bezpośrednich form przekazu. Tylko co dwudziesty Polak (5%) w ostatnim miesiącu przed badaniem uczestniczył w spotkaniu lub szkoleniu poświęconym integracji. W innym niż wymienione miejscu zetknęło się z informacjami na ten temat, podobnie jak poprzednio, 7% ankietowanych.

Tabela 5

Gdzie były podane, zamieszczone te informacje? Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z nimi:	Tak		Nie	
	VI '02	IV '03	VI '02	IV '03
	w procentach			
- w telewizji	65	73	35	27
- w radiu	41	48	59	52
- w prasie	41	46	59	54
- w broszurach, ulotkach, informatorach poświęconych integracji	8	14	92	86
- na spotkaniu, szkoleniu poświęconym integracji	4	5	96	95
- w innym miejscu	7	7	93	93

W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie 12% Polaków podejmowało samodzielne próby znalezienia wiadomości dotyczących integracji. Od października ubiegłego roku odsetek deklaracji w tej sprawie pozostał niezmienny.

Tabela 6

Czy sam(a), z własnej inicjatywy, poszukiwał(a) Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca jakichś informacji o Unii Europejskiej czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	VI 2002	X 2002	IV 2003
	w procentach		
Tak	7	12	12
Nie	93	88	88

Mimo wrażenia, że informacji na temat przystąpienia do UE jest dużo, z trudnością docierają one do osób, które nie są nimi zainteresowane. Styczność z informacjami o integracji w dużej mierze pozostaje bowiem wyrazem zainteresowania tą kwestią. Im większe deklarowane zainteresowanie integracją, tym częstszy kontakt z wiadomościami o niej. W miesiącu poprzedzającym nasz sondaż z jakimikolwiek informacjami dotyczącymi członkostwa Polski w Unii Europejskiej zetknęło się dwukrotnie więcej osób bardzo zainteresowanych tą problematyką (91%) niż w ogóle niezainteresowanych (45%). Interesowanie się sprawami integracji w największym stopniu wpływa na sięganie po informacje na ten temat zamieszczane w prasie, korzystanie z nich jest bowiem w większym stopniu niż w innych przypadkach kwestią wyboru. Z prasowymi informacjami o integracji zetknęło się 68% respondentów bardzo zainteresowanych tą kwestią i tylko niespełna jedna piąta (19%) w ogóle niezainteresowanych.

Im większe zainteresowanie problematyką akcesji, tym większa aktywność w zdobywaniu wiedzy o niej. Z własnej inicjatywy poszukiwało wiadomości dotyczących integracji 29% badanych bardzo zainteresowanych tą kwestią, 12% trochę zainteresowanych i 3% niezbyt zainteresowanych; nie szukał takich informacji nikt z grupy w ogóle niezainteresowanych.

Z analiz społeczno-demograficznych wynika, że kontakt z informacjami o integracji wiąże się przede wszystkim z wykształceniem. Im jest ono wyższe, tym większa styczność z informacjami na ten temat. W ciągu miesiąca poprzedzającego nasze badanie z wiadomościami o integracji zetknęło się 63% respondentów mających wykształcenie podstawowe, 71% z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 83% ze średnim i 87% legitymujących się wyższym wykształceniem. Najbardziej zróżnicowany w zależności od poziomu wykształcenia był kontakt z prasowymi informacjami dotyczącymi tej kwestii (zetknęło się z nimi od 27% badanych z wykształceniem podstawowym do 74% z wyższym). Generalnie wyższe wykształcenie, podobnie jak młody wiek, sprzyja większej różnorodności źródeł wiadomości o integracji.

Należy zwrócić uwagę na znaczenie w poszczególnych grupach społecznych innych - niż środki masowego przekazu - źródeł wiedzy o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej:

przede wszystkim broszur i informatorów oraz spotkań i szkoleń poświęconych tej problematyce. Styczność z nimi jest bardzo nierównomiernie rozłożona w analizowanych grupach. Zetknięcie się z różnego rodzaju publikacjami informującymi o integracji najczęściej deklarują ludzie młodzi i dobrze wykształceni: uczniowi i studenci (35%), kadra kierownicza i inteligencja (29%), generalnie osoby z wyższym wykształceniem (27%), ludzie młodzi - do 24 roku życia (27%) oraz pracownicy fizyczno-umysłowi (23%). Broszury i informatory w znikomym stopniu docierają do ludzi starszych - powyżej 65 roku życia (4%), rolników (4%), robotników wykwalifikowanych (7%) oraz do robotników niewykwalifikowanych (0%).

Z bezpośrednich form informowania o integracji, spotkań i szkoleń poświęconych tej problematyce, korzystali najczęściej, podobnie jak z publikacji, ludzie młodzi i dobrze wykształceni: uczniowie i studenci (22%), kadra kierownicza i inteligencja (21%), badani z wykształceniem wyższym (15%), ludzie do 24 roku życia (15%), a także rolnicy (13%). Wcale lub niemal wcale nie uczestniczyli w nich badani powyżej 55 roku życia (1%), robotnicy wykwalifikowani (1%) i niewykwalifikowani (0%), pracujący na własny rachunek (0%) oraz bezrobotni (0%). Z informacjami z innych źródeł (jak wynika z wcześniejszych badań - m. in. z internetu²) stykali się najczęściej uczniowie i studenci (32%) i ogół ludzi młodych - do 24 roku życia (22%), a także kadra kierownicza, inteligencja (19%).

Te grupy, wśród których różnorodność źródeł informacji o integracji jest największa, częściej niż inne deklarują, że z własnej inicjatywy poszukiwały wiadomości na ten temat. Najbardziej aktywni w pozyskiwaniu takich informacji były zatem osoby z wykształceniem wyższym (33% z nich chciało poszerzyć swoją wiedzę o integracji), w tym przede wszystkim kadra kierownicza i inteligencja (41%), ludzie młodzi - do 24 roku życia (23%), w tym głównie uczniowie i studenci (29%), a ponadto osoby pracujące na własny rachunek (22%).

Na styczność z informacjami w tej sprawie wpływa stosunek do integracji oraz do udziału w referendum akcesyjnym. Potencjalni uczestnicy referendum częściej mieli kontakt z informacjami o integracji niż osoby niezamierzające głosować lub niezdecydowane, czy

---

² Por. komunikat CBOS „Poinformowanie o integracji Polski z Unią Europejską”, lipiec 2002.

pójść do urn. Z kolei respondenci zdecydowani, jak głosować w referendum, częściej spotykali się z tego rodzaju wiadomościami niż osoby deklarujące udział w referendum, ale wahające się, jak głosować. Ponadto z informacjami dotyczącymi integracji częściej, według deklaracji, stykali się zwolennicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej niż jego przeciwnicy. Respondenci popierający akcesję znacząco częściej niż mający przeciwną opinię w tej sprawie deklarują zetknięcie się z informacjami na ten temat w telewizji oraz w prasie, nieco częściej - w radiu i rozmaitych broszurach i informatorach poświęconych tej kwestii. Obie grupy nie różniły się natomiast praktycznie uczestnictwem w spotkaniach i szkoleniach dotyczących integracji.

Tabela 7

Stosunek do integracji	Czy zetknął(ęła) się Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca z jakimiś informacjami dotyczącymi UE i przystąpienia Polski do tej organizacji?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Osoby zamierzające głosować za integracją	85	15
Osoby zamierzające głosować przeciw integracji	75	25
Osoby niezdecydowane, jak głosować	68	32
Osoby niezamierzające głosować	57	43

Stosunek do integracji i przede wszystkim do udziału w referendum akcesyjnym wiąże się z aktywnością w poszukiwaniu informacji na temat przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Ankietowani niezamierzający uczestniczyć w referendum bądź jeszcze niezdecydowani w tej sprawie wykazywali wyraźnie mniej inicjatywy w zdobywaniu informacji o integracji niż ci, którzy chcą głosować. Z kolei zwolennicy integracji częściej chcieli poszerzyć swoją wiedzę na ten temat niż jej przeciwnicy czy też osoby niezdecydowane, jak głosować.

Częstszy kontakt zwolenników niż przeciwników integracji z wiadomościami dotyczącymi akcesji wynika z większego zainteresowania osób popierających integrację kwestiami jej dotyczącymi. Jeżeli weźmiemy pod uwagę styczność z informacjami

o integracji, to wydaje się zasadne twierdzenie, że zwolennicy akcesji nie tylko mają większe poczucie poinformowania w tej kwestii, ale rzeczywiście więcej wiedzą na ten temat. Nie można na tej podstawie w sposób jednoznaczny wnioskować, że lepsze poinformowanie sprzyja poparciu dla integracji, jednak teza ta jest obecnie bardziej prawdopodobna niż kiedykolwiek wcześniej.

Tabela 8

Gdzie były podane, zamieszczone te informacje? Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z nimi:	Osoby zamierzające głosować za integracją	Osoby zamierzające głosować przeciw integracji	Osoby niezdecydowane, jak głosować	Osoby niezamierzające głosować
	odsetki odpowiedzi twierdzących			
- w telewizji	84	70	68	56
- w radiu	56	52	45	32
- w prasie	58	44	32	27
- w broszurach, ulotkach, informatorach poświęconych integracji	19	15	7	5
- na spotkaniu, szkoleniu poświęconym integracji	7	8	0	1
- w innym miejscu	11	7	3	3

Tabela 9

Stosunek do integracji	Czy sam(a), z własnej inicjatywy poszukiwał(a) Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca jakichś informacji o Unii Europejskiej czy też nie?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Osoby zamierzające głosować za integracją	17	83
Osoby zamierzające głosować przeciw integracji	13	87
Osoby niezdecydowane, jak głosować	11	89
Osoby niezamierzające głosować	3	97

W październiku ubiegłego roku po raz pierwszy zapytaliśmy Polaków o ocenę rządowej kampanii informacyjnej w sprawie integracji. Obecnie ponownie prosiliśmy o opinie na ten temat. W tym okresie oceny tej kampanii zmieniły się w stosunkowo niewielkim stopniu i raczej na niekorzyść. Wynika to prawdopodobnie nie tyle z pogorszenia jakości oferowanych informacji, ile stąd, że w odbiorze społecznym widoczna przede wszystkim w mediach elektronicznych kampania spowszedniała, a zapowiadana akcja informacyjna w terenie nie nabrała, przynajmniej dotychczas, dużego rozmachu.

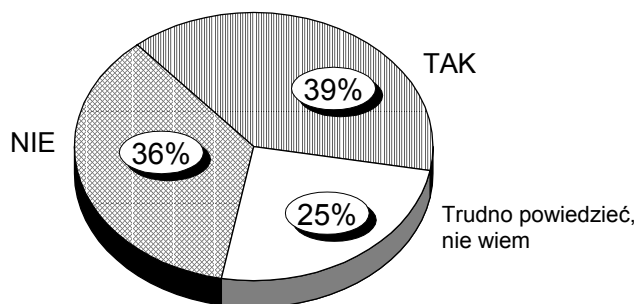
Rzadziej niż pół roku temu respondenci skłonni są obecnie przyznać, że kampania budzi zainteresowanie sprawami integracji oraz że odpowiada na najważniejsze pytania z nią związane. Nieco częściej natomiast przyznają, że można się z niej dowiedzieć, gdzie szukać informacji o integracji. Kampania informacyjna rządu jest postrzegana niejednoznacznie - jako raczej interesująca, ale o niewielkich walorach informacyjnych. Tylko 28% badanych sądzi, że informuje ona o najważniejszych kwestiach dotyczących integracji, natomiast więcej osób (38%) uważa, że można się z niej dowiedzieć, gdzie szukać dodatkowych wiadomości na ten temat.

Tabela 10

Jak Pan(i) ocenia kampanię informacyjną rządu na temat integracji Polski z Unią Europejską?	Tak		Nie		Trudno powiedzieć, nie wiem	
	X '02	IV'03	X '02	IV'03	X '02	IV'03
Czy, Pana(i) zdaniem:	w procentach					
- odpowiada ona na najważniejsze pytania związane z przystąpieniem Polski do Unii	32	28	40	47	28	25
- budzi ona zainteresowanie sprawami integracji	48	43	28	32	24	25
- można się z niej dowiedzieć, gdzie szukać bardziej dokładnych informacji o integracji	35	38	38	37	27	25

Polacy nie są do końca przekonani, czy kampania informacyjna prowadzona przez rząd skutecznie zachęca do poparcia integracji.

RYS. 1. JAK PAN(I) OCENIA KAMPANIĘ INFORMACYJNĄ RZĄDU NA TEMAT INTEGRACJI POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ? CZY, PANA(I) ZDANIEM, SKUTECZNIE ZACHĘCA ONA DO POPARCIA INTEGRACJI W REFERENDUM?

Zwolennicy i przeciwnicy integracji istotnie różnią się w swoich ocenach kampanii informacyjnej rządu. Osoby zamierzające poprzeć członkostwo Polski w Unii Europejskiej wypowiadają się o niej zdecydowanie bardziej przychylnie, choć także ich recenzje nie są jednoznacznie pozytywne. Zdaniem przeważającej części z nich, rządowa kampania budzi zainteresowanie sprawami integracji (58%), skutecznie zachęca do jej poparcia w referendum (53%) oraz informuje, gdzie szukać wiadomości na ten temat (50%). Jednak nawet oni częściej nie mogą znaleźć w niej odpowiedzi na najistotniejsze pytania związane z integracją (44%), niż je znajdują (41%). Osoby zamierzające głosować przeciw członkostwu Polski w Unii Europejskiej zdecydowanie niż zwolennicy integracji krytykują wartość informacyjną kampanii - zdaniem 70% z nich nie wyjaśnia ona najważniejszych kwestii. Ponadto w przeważającej części sądzą oni, że nieskutecznie zachęca ona do poparcia integracji (55%), nie budzi zainteresowania tą problematyką (52%) oraz nie informuje, gdzie szukać wiadomości na ten temat (49%).

Opinie o rządowej kampanii informacyjnej osób niezdecydowanych jeszcze, jak głosować w referendum akcesyjnym, oraz niezamierzających brać udziału w referendum w tej sprawie, są na ogół częściej negatywne niż pozytywne. Szczególnie krytycznie oceniają oni jej walory informacyjne. Duża część z nich (mniej więcej po dwie piąte w każdej z grup, a jeśli chodzi o skuteczność przekonania do integracji - prawie po połowie) nie potrafi ocenić prowadzonej przez rząd kampanii, co świadczy o niewielkim nią zainteresowaniu. Jej wpływ na postawy tych grup jest więc ograniczony.

Tabela 11

Stosunek do integracji	Jak Pan(i) ocenia kampanię informacyjną rządu na temat integracji Polski z Unią Europejską? Czy, Pan(i) zdaniem, odpowiada ona na najważniejsze pytania związane z przystąpieniem Polski do Unii?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Osoby zamierzające głosować za integracją	41	44	15
Osoby zamierzające głosować przeciw integracji	9	70	21
Osoby niezdecydowane, jak głosować	13	45	42
Osoby niezamierzające głosować	20	37	44

★

★

★

Społeczne zainteresowanie problematyką przystąpienia Polski do Unii Europejskiej jest coraz większe. Wraz ze wzrostem zainteresowania integracją systematycznie zwiększa się poczucie poinformowania na ten temat. Coraz więcej Polaków deklaruje też styczność z informacjami o integracji. Nadal jednak daleko do zaspokojenia w pełni potrzeb informacyjnych Polaków. Pozytywne zmiany stanu poinformowania o integracji są zapewne po części skutkiem prowadzonej przez rząd kampanii informacyjnej w tej sprawie. Trudno się jednak oprzeć wrażeniu, że jej efekty mogłyby być lepsze. Społeczeństwo bardzo wstrzeźliwie wypowiada się bowiem o jakości rządowej kampanii, jej oceny są obecnie nawet nieco gorsze niż pół roku temu. Szczególnie krytycznie oceniane są jej walory informacyjne - tylko 28% Polaków uważa obecnie, że wyjaśnia ona najważniejsze kwestie związane z integracją.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy interesuje się Pan(i) planowanym przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej czy też nie? 1 - Bardzo się interesuję; 2 - Trochę się interesuję; 3 - Niezbyt się interesuję; 4 - Zupełnie się nie interesuję

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	53	19	9	1	1229
Płeć						
Mężczyźni	23	52	16	8	1	587
Kobiety	13	53	22	11	1	642
Wiek						
18-24 lat	17	56	13	14	0	190
25-34	21	60	12	6	1	222
35-44	14	56	22	7	1	211
45-54	18	54	22	6	0	273
55-64	20	52	17	8	3	143
65 lat i więcej	17	38	28	16	2	191
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	51	22	12	1	447
Miasto do 20 tys.	12	52	26	9	2	148
20-100 tys.	18	56	16	8	1	236
101-500 tys.	18	55	18	9	0	240
501 tys. i więcej mieszk.	35	51	10	4	0	159
Wykształcenie						
Podstawowe	9	45	25	19	2	324
Zasadnicze zawodowe	14	52	25	9	2	318
Średnie	21	59	14	5	0	462
Wyższe	39	51	8	2	0	124
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	44	53	1	1	0	72
Prac. umysł. niż. szczebla	15	63	17	4	2	116
Pracownicy fiz.- umysł.	15	61	17	8	0	92
Robotnicy wykwalifikowani	12	50	32	4	2	108
Robotnicy niewykwalifik.	12	43	28	14	4	46
Rolnicy	14	53	20	13	0	53
Pracujący na własny rach.	26	49	25	0	0	50
Bierni zawodowo						
Renciści	14	45	21	17	2	113
Emeryci	21	42	24	12	1	233
Uczniowie i studenci	18	64	11	6	0	118
Bezrobotni	11	59	17	12	0	162
Gospodynie domowe i inni	18	52	13	15	2	64
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	19	56	19	4	2	191
spółce właścicieli	15	62	18	4	0	99
prywatnych i państwa	23	50	19	7	1	191
sekt. pryw. poza rolnict.	14	51	23	12	0	59
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	5	55	23	16	0	194
300-399	15	48	22	14	1	104
400-599	20	57	18	4	1	202
600-800	22	49	20	8	1	179
Powyżej 800 zł	32	52	13	2	1	158
Ocena własnych war. mater.						
Złe	14	52	20	13	1	420
Średnie	15	53	21	9	2	550
Dobre	28	55	13	4	0	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	11	55	21	9	3	77
Raz w tygodniu	17	54	19	8	1	650
1-2 razy w miesiącu	21	50	21	7	1	144
Kilka razy w roku	15	53	21	11	0	220
W ogóle nie uczestniczy	25	48	12	13	1	136
Poglądy polityczne						
Lewica	30	53	14	2	1	266
Centrum	18	56	20	6	1	351
Prawica	21	58	15	6	0	278
Trudno powiedzieć	6	45	26	21	3	335

Tabela 2. Czy czuje się Pan(i) dobrze poinformowany(a) na temat planowanej integracji Polski z Unią Europejską czy też nie? 1 - Czuję się dobrze poinformowany(a) na ten temat; 2 - Czuję się średnio poinformowany(a) na ten temat; 3 - Czuję się słabo poinformowany(a) na ten temat

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	45	39	4	1228
Płeć					
Mężczyźni	12	46	39	3	586
Kobiety	11	45	40	4	642
Wiek					
18-24 lat	18	45	35	2	190
25-34	13	47	38	2	221
35-44	11	45	43	2	211
45-54	8	48	42	2	273
55-64	8	49	38	5	143
65 lat i więcej	11	38	40	11	191
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	37	50	5	447
Miasto do 20 tys.	3	50	42	4	148
20-100 tys.	12	54	31	3	236
101-500 tys.	15	49	33	3	239
501 tys. i więcej mieszk.	23	47	30	1	159
Wykształcenie					
Podstawowe	5	37	50	9	324
Zasadnicze zawodowe	9	45	45	2	318
Średnie	16	50	32	2	461
Wyższe	21	53	25	1	124
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	60	22	0	72
Prac. umysł. niż. szczebla	12	51	33	3	116
Pracownicy fiz.- umysł.	12	53	34	1	92
Robotnicy wykwalifikowani	5	43	51	2	108
Robotnicy niewykwalifik.	11	29	54	5	46
Rolnicy	0	29	66	5	53
Pracujący na własny rach.	15	49	36	0	49
Bierni zawodowo					
Renciści	5	42	46	7	113
Emeryci	12	45	37	7	233
Uczniowie i studenci	21	49	28	2	118
Bezrobotni	10	44	44	2	162
Gospodynie domowe i inni	19	37	37	6	64
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	11	51	36	2	191
spółce właścicieli	9	50	39	1	99
prywatnych i państwa	14	47	38	2	190
sekt. pryw. poza rolnict.	1	29	65	4	59
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	8	36	54	2	194
300-399	8	39	50	2	104
400-599	11	47	38	3	202
600-800	11	51	34	4	179
Powyżej 800 zł	20	55	23	3	158
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	43	45	4	420
Średnie	12	42	42	4	550
Dobre	16	56	25	3	258
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	40	42	8	77
Raz w tygodniu	10	47	40	3	649
1-2 razy w miesiącu	11	50	34	4	144
Kilka razy w roku	9	47	41	3	220
W ogóle nie uczestniczy	23	35	37	5	136
Poglądy polityczne					
Lewica	18	54	26	2	266
Centrum	12	47	40	1	351
Prawica	13	49	37	1	277
Trudno powiedzieć	5	34	51	10	335

Tabela 3. Czy zetknął(ęła) się Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca z jakimiś informacjami dotyczącymi przystąpienia Polski do tej organizacji?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	75	25	1229
Płeć			
Mężczyźni	79	21	587
Kobiety	71	29	642
Wiek			
18-24 lat	80	20	190
25-34	82	18	222
35-44	72	28	211
45-54	76	24	273
55-64	79	21	143
65 lat i więcej	62	38	191
Miejsce zamieszkania			
Wieś	71	29	447
Miasto do 20 tys.	72	28	148
20-100 tys.	76	24	236
101-500 tys.	81	19	240
501 tys. i więcej mieszk.	80	20	159
Wykształcenie			
Podstawowe	63	37	324
Zasadnicze zawodowe	71	29	318
Średnie	83	17	462
Wyższe	87	13	124
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	89	11	72
Prac. umysł. niż. szczebla	78	22	116
Pracownicy fiz. - umysł.	87	13	92
Robotnicy wykwalifikowani	77	23	108
Robotnicy niewykwalifik.	47	53	46
Rolnicy	75	25	53
Pracujący na własny rach.	77	23	50
Bierni zawodowo			
Renciści	63	37	113
Emeryci	71	29	233
Uczniowie i studenci	86	14	118
Bezrobotni	72	28	162
Gospodynie domowe i inni	70	30	64
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	76	24	191
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	81	19	99
sekt. pryw. poza rolnict.	80	20	191
prywatnym gosp. rolnym	70	30	59
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	66	34	194
300-399	78	22	104
400-599	70	30	202
600-800	74	26	179
Powyżej 800 zł	86	14	158
Ocena własnych war. mater.			
Złe	73	27	420
Średnie	75	25	550
Dobre	78	22	259
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	64	36	77
Raz w tygodniu	73	27	650
1-2 razy w miesiącu	78	22	144
Kilka razy w roku	79	21	220
W ogóle nie uczestniczy	80	20	136
Poglądy polityczne			
Lewica	80	20	266
Centrum	79	21	351
Prawica	80	20	278
Trudno powiedzieć	61	39	335

Tabela 4. Gdzie były podane, zamieszczone te informacje?
Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z nimi **w prasie?**

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	46	54	1229
Płeć			
Mężczyźni	50	50	587
Kobiety	43	57	642
Wiek			
18-24 lat	51	49	190
25-34	52	48	222
35-44	50	50	211
45-54	48	52	273
55-64	45	55	143
65 lat i więcej	30	70	191
Miejsce zamieszkania			
Wieś	35	65	447
Miasto do 20 tys.	48	52	148
20-100 tys.	50	50	236
101-500 tys.	56	44	240
501 tys. i więcej mieszk.	57	43	159
Wykształcenie			
Podstawowe	27	73	324
Zasadnicze zawodowe	39	61	318
Średnie	57	43	462
Wyższe	74	26	124
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	75	25	72
Prac. umysł. niż. szczebla	63	37	116
Pracownicy fiz. - umysł.	64	36	92
Robotnicy wykwalifikowani	51	49	108
Robotnicy niewykwalifik.	20	80	46
Rolnicy	31	69	53
Pracujący na własny rach.	46	54	50
Bierni zawodowo			
Renciści	29	71	113
Emeryci	39	61	233
Uczniowie i studenci	54	46	118
Bezrobotni	38	62	162
Gospodynie domowe i inni	45	55	64
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	57	43	191
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	56	44	99
sekt. pryw. poza rolnict.	59	41	191
prywatnym gosp. rolnym	31	69	59
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	32	68	194
300-399	40	60	104
400-599	46	54	202
600-800	43	57	179
Powyżej 800 zł	63	37	158
Ocena własnych war. mater.			
Źłe	36	64	420
Średnie	47	53	550
Dobre	60	40	259
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	35	65	77
Raz w tygodniu	44	56	650
1-2 razy w miesiącu	49	51	144
Kilka razy w roku	52	48	220
W ogóle nie uczestniczy	53	47	136
Poglądy polityczne			
Lewica	49	51	266
Centrum	52	48	351
Prawica	54	46	278
Trudno powiedzieć	31	69	335

Tabela 5. Gdzie były podane, zamieszczone te informacje?
Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z nimi w broszurach,
ulótkach, informatorach poświęconych integracji?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	14	86	1229
Płeć			
Mężczyźni	14	86	587
Kobiety	14	86	642
Wiek			
18-24 lat	27	73	190
25-34	16	84	222
35-44	16	84	211
45-54	11	89	273
55-64	10	90	143
65 lat i więcej	4	96	191
Miejsce zamieszkania			
Wieś	12	88	447
Miasto do 20 tys.	12	88	148
20-100 tys.	16	84	236
101-500 tys.	18	82	240
501 tys. i więcej mieszk.	15	85	159
Wykształcenie			
Podstawowe	10	90	324
Zasadnicze zawodowe	8	92	318
Średnie	18	82	462
Wyższe	27	73	124
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	29	71	72
Prac. umysł. niż. szczebla	17	83	116
Pracownicy fiz. - umysł.	23	77	92
Robotnicy wykwalifikowani	7	93	108
Robotnicy niewykwalifik.	0	100	46
Rolnicy	4	96	53
Pracujący na własny rach.	12	88	50
Bierni zawodowo			
Renciści	9	91	113
Emeryci	9	91	233
Uczniowie i studenci	35	65	118
Bezrobotni	10	90	162
Gospodynie domowe i inni	11	89	64
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	18	82	191
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	18	82	99
sekt. pryw. poza rolnict.	14	86	191
prywatnym gosp. rolnym	3	97	59
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	10	90	194
300-399	13	87	104
400-599	15	85	202
600-800	12	88	179
Powyżej 800 zł	14	86	158
Ocena własnych war. mater.			
Złe	12	88	420
Średnie	11	89	550
Dobre	23	77	259
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	14	86	77
Raz w tygodniu	13	87	650
1-2 razy w miesiącu	16	84	144
Kilka razy w roku	14	86	220
W ogóle nie uczestniczy	20	80	136
Poglądy polityczne			
Lewica	17	83	266
Centrum	17	83	351
Prawica	14	86	278
Trudno powiedzieć	8	92	335

Tabela 6. Czy sam(a), z własnej inicjatywy poszukiwał(a) Pan(i) w ciągu ostatniego miesiąca jakichś informacji o Unii Europejskiej czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	12	88	1229
Płeć			
Mężczyźni	14	86	587
Kobiety	11	89	642
Wiek			
18-24 lat	23	77	190
25-34	14	86	222
35-44	15	85	211
45-54	9	91	273
55-64	4	96	143
65 lat i więcej	7	93	191
Miejsce zamieszkania			
Wieś	6	94	447
Miasto do 20 tys.	12	88	148
20-100 tys.	16	84	236
101-500 tys.	16	84	240
501 tys. i więcej mieszk.	18	82	159
Wykształcenie			
Podstawowe	6	94	324
Zasadnicze zawodowe	7	93	318
Średnie	14	86	462
Wyższe	33	67	124
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	41	59	72
Prac. umysł. niż. szczebla	11	89	116
Pracownicy fiz. - umysł.	12	88	92
Robotnicy wykwalifikowani	10	90	108
Robotnicy niewykwalifik.	10	90	46
Rolnicy	7	93	53
Pracujący na własny rach.	22	78	50
Bierni zawodowo			
Renciści	3	97	113
Emeryci	6	94	233
Uczniowie i studenci	29	71	118
Bezrobotni	6	94	162
Gospodynie domowe i inni	3	97	64
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	20	80	191
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	14	86	99
sekt. pryw. poza rolnict.	12	88	191
prywatnym gosp. rolnym	6	94	59
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	6	94	194
300-399	8	92	104
400-599	16	84	202
600-800	11	89	179
Powyżej 800 zł	21	79	158
Ocena własnych war. mater.			
Złe	6	94	420
Średnie	12	88	550
Dobre	23	77	259
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	8	92	77
Raz w tygodniu	12	88	650
1-2 razy w miesiącu	14	86	144
Kilka razy w roku	13	87	220
W ogóle nie uczestniczy	12	88	136
Poglądy polityczne			
Lewica	15	85	266
Centrum	12	88	351
Prawica	15	85	278
Trudno powiedzieć	7	93	335

Tabela 7. Jak Pan(i) ocenia kampanię informacyjną rządu na temat integracji Polski z Unią Europejską? Czy, Pana(i) zdaniem, **odpowiada ona na najważniejsze pytania związane z przystąpieniem Polski do Unii?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć nie wiem	Liczba osób
Ogółem	28	47	25	1228
Płeć				
Mężczyźni	29	52	19	587
Kobiety	28	42	31	642
Wiek				
18-24 lat	37	40	23	190
25-34	33	52	16	222
35-44	25	52	23	210
45-54	25	51	24	273
55-64	32	42	25	143
65 lat i więcej	21	38	41	191
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	46	29	446
Miasto do 20 tys.	28	36	36	148
20-100 tys.	29	42	29	236
101-500 tys.	29	55	16	240
501 tys. i więcej mieszk.	37	51	12	159
Wykształcenie				
Podstawowe	18	38	44	324
Zasadnicze zawodowe	28	44	28	318
Średnie	34	52	14	461
Wyższe	35	56	8	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	65	2	72
Prac.umysł.niż.szczębla	30	51	19	116
Pracownicy fiz.-umysł.	40	46	14	92
Robotnicy wykwalifikowani	22	56	22	108
Robotnicy niewykwalifik.	20	46	34	46
Rolnicy	26	48	27	53
Pracujący na własny rach.	38	47	15	50
Bierni zawodowo				
Renciści	20	50	30	113
Emeryci	25	41	34	233
Uczniowie i studenci	42	43	15	118
Bezrobotni	23	44	34	161
Gospodynie domowe i inni	34	28	38	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	27	55	18	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	35	49	16	99
sekt. pryw. poza rolnict.	32	52	16	191
prywatnym gosp. rolnym	25	48	27	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	18	51	31	194
300-399	34	35	30	104
400-599	31	55	14	202
600-800	30	48	22	179
Powyżej 800 zł	38	49	13	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	25	46	28	419
Średnie	25	48	27	550
Dobre	41	44	16	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	42	39	77
Raz w tygodniu	27	47	26	649
1-2 razy w miesiącu	36	39	25	144
Kilka razy w roku	31	51	18	220
W ogóle nie uczestniczy	29	46	25	136
Poglądy polityczne				
Lewica	43	44	13	265
Centrum	31	51	18	351
Prawica	23	60	18	278
Trudno powiedzieć	19	33	48	335

Tabela 8. Jak Pan(i) ocenia kampanię informacyjną rządu na temat integracji Polski z Unią Europejską? Czy, Pana(i) zdaniem, można się z niej dowiedzieć, gdzie szukać bardziej dokładnych informacji o integracji?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć nie wiem	Liczba osób
Ogółem	38	37	25	1227
Płeć				
Mężczyźni	41	40	19	587
Kobiety	36	34	30	641
Wiek				
18-24 lat	52	30	18	190
25-34	45	36	19	222
35-44	41	37	22	210
45-54	37	39	24	273
55-64	32	43	25	143
65 lat i więcej	21	36	43	190
Miejsce zamieszkania				
Wieś	33	38	29	446
Miasto do 20 tys.	36	30	34	148
20-100 tys.	42	32	26	236
101-500 tys.	40	42	18	239
501 tys. i więcej mieszk.	48	39	13	159
Wykształcenie				
Podstawowe	23	35	42	323
Zasadnicze zawodowe	37	38	25	318
Średnie	47	37	16	461
Wyższe	47	42	11	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	42	51	7	72
Prac.umysł.niż.szczębla	44	39	17	116
Pracownicy fiz.-umysł.	54	33	14	92
Robotnicy wykwalifikowani	34	42	24	108
Robotnicy niewykwalifik.	29	30	41	46
Rolnicy	33	46	21	53
Pracujący na własny rach.	56	29	15	50
Bierni zawodowo				
Renciści	25	43	32	112
Emeryci	28	35	37	233
Uczniowie i studenci	59	31	10	118
Bezrobotni	35	35	31	161
Gospodynie domowe i inni	37	29	34	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	42	40	18	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	38	43	19	99
sekt. pryw. poza rolnict.	50	34	17	191
prywatnym gosp. rolnym	34	44	22	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	28	43	30	194
300-399	38	39	23	104
400-599	42	41	18	202
600-800	40	37	24	179
Powyżej 800 zł	49	37	14	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	38	28	419
Średnie	34	39	27	549
Dobre	54	31	15	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	37	44	77
Raz w tygodniu	38	38	24	649
1-2 razy w miesiącu	39	38	23	144
Kilka razy w roku	43	38	19	220
W ogóle nie uczestniczy	41	31	28	136
Poglądy polityczne				
Lewica	51	35	14	265
Centrum	40	40	19	351
Prawica	37	44	18	277
Trudno powiedzieć	27	29	45	335